

2025-05-12

REMISSVAR
Fi2025/00415

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

SmåKom är en nationell organisation för små kommuner. Vi har för närvarande 73 medlemmar, vilka består av de till befolkningstalet mindre, men ofta till ytan större, kommunerna i Sverige. Samtliga av våra medlemskommuner har färre än 15 000 invånare. Vårt remissvar utgår från hur förslagen kan komma att påverka våra medlemmar.

Att bekämpa välfärdsbrottsligheten är viktigt och angeläget för att värna vår välfärd och för att tillse att skattemedel används till sitt ändamål. Det är positivt att regeringen vill hitta vägar för att hjälpa kommunerna att minska felaktiga utbetalningar. Däremot är vi högst tveksamma till att en tvångsanslutning till Utbetalningsmyndigheten kommer att lösa problemen.

SmåKom vet att resurser och kompetens saknas i många av våra medlemskommuner för att klara av att upptäcka, hantera och följa upp felaktiga utbetalningar. Vi vet att det efterfrågas kunskap, rutiner och system för att klara kontrollen. Men, vi vet också att mindre kommuner har ett mindre antal privata utförare och huvudmän samt god kännedom om personer och företag som de gör utbetalningar till vilket gör att man snabbare kan upptäcka när något verkar fel eller avvikande.

SmåKom anser att utredningen saknar tillräckligt underlag för att bedöma hur en anslutning till Utbetalningsmyndigheten skulle påverka kommunen. Kartläggningen av vad de felaktiga utbetalningarna omfattar och inom vilka områden de är som störst är svag. Konsekvensbeskrivningen för kommuner saknas i princip helt, på s. 431 i utredningen står det att *"... av flera skäl svårt att på förhand ge en tydlig och klar bild av konsekvenserna av våra förslag om kommunal anslutning."* Bara den här meningen gör att förslaget om kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten faller.

För att ta ställning till en eventuell anslutning till Utbetalningsmyndigheten måste en kommun, oavsett storlek, veta vad det kommer att innebära för dem avseende tid, resurser, finansiering och kompetens.

I det här fallet behövs ytterligare utredningar om:

- Hur ska sekretessuppgifter hanteras?
- Vilken typ av digital infrastruktur kommer att krävas?
- En analys av kostnad för anslutning i förhållande till minskade kostnader för felaktiga utbetalningar i en liten kommun.
- Finansiering

SmåKom är också ytterst skeptiska till en tvångsanslutning, det skulle inskränka på den kommunala självstyrelsen allt för mycket.

Om en anslutning till Utbetalningsmyndigheten ska genomföras föreslår SmåKom att detta görs succesivt inom begränsade områden och med ett mindre antal kommuner, i olika storlekar, som ett pilotprojekt.

För att inte tappa fart i arbetet mot välfärdsbrottslighet föreslår vi som ett första steg att möjligheten för kommunerna att ta del av information från statliga myndigheter, exempelvis Försäkringskassan, Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, IVO med flera vore ett bra verktyg för att underlätta det förebyggande arbetet i kommunerna.

Yoomi Renström
Ordförande

Charlotta Haskovec
Verksamhetsledare